

PROPRIETAR - DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unirea

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească - Apare în fiecare Sâmbătă

Bucurii și nădejdi

Există, și în vremuri de restriște, bucurii. Necazul te învață adesea înțelepciune; și prin ceața primejdiilor răsbat nu odată lumini care limpezesc situații încurcate și deschid perspective promițătoare.

Iată, de-o pildă, raporturile noastre cu Italia. — Până bine de curând, n'au fost multumitoare. Intrigi, propagandă abilă, mici interese momentane, au făcut ca alții, streini, să ia locul ce nouă ni se cădea în inima fratelui nostru mai mare. — Situația era evident artificială. A trebuit să vină însă vremile grele de acum, pentru a vădi greșala. Și a ajuns o simplă vizită de prietenie a unui grup de tineret, pentruca pe malurile Tiburului, lângă care străjuește columna lui Traian, să învie vechea iubire, ținută artificial înăbușită.

Ne-a deschis această cale spre inima poporului-frate mai ales părinteasca înțelegere a Vaticanului. — Este indeobște cunoscută simpatia caldă pe care ne-a purtat-o fericitul în Domnul Papa Pius XI, ca și perfecta înțelegere pe care a avut-o el pentru mult discutata dreptate a cauzei noastre. — Pius XII merge înainte pe același drum. Evenimentele din ultima vreme dovedesc cu prisosință acest lucru. Sporesc audiențele românilor la Sfântul Părinte. Primirea dlui T. Sidorovici și a grupului de tineret pe care-l conducea s'a făcut cu solemnitate semnificativă. Atențiunea deobită ce se dă vizitei Arhierilor noștri este și ea mult grăitoare.

În același timp, o schimbare de orizont sufletesc se arată la noi acasă. Incepem a vedea Roma în altă lumină; în cea adevărată. Ceața atâtor prejudecăți, atâțările unei propagande rătăcite, reușise să producă înstrăinare și pornire dușmănoasă. Era și aceasta artificială. Incepe a se risipi. Adevărul începe a-și arăta puterea. După mărturia atât de cuprinzătoare pe care a dat-o de curând d. prof. N. Iorga, a răsunat acum glasul de chemare caldă, sinceră, glas plin de iubire apostolică, a păr. Nicoară, care a talmăcit simfîrea reală, profundă a neamului nostru față de Roma Sfântului Petru, simfîre prea lungă vreme înăbușită de patimi. — Frumos și elocvent, între altele, și editorialul „României” despre Inocențiu Micu, pe care îl reproducem la alt loc al gazetei.

Nu ne vom lăsa totuși răpiți de nădejdi exagerate. Știm că lucrurile mari pe care le așteptăm sunt în mâna lui Dumnezeu. Dar degetul Lui îl zărim și în aceste raze de lumină pe care ni le trimite din norii necazurilor. Sunt, de sigur, rodul săptămânilor de rugăciuni pentru unirea Bisericilor. — Să continuăm deci acest drum al rugăciunii neîn-cetate, pentru unirea tuturor!

Preoți vechi și noi

de Pr. Teodor Racovițan

Istoria Bisericii noastre, în o mare parte a desfășurării sale, a fost armonios întrețesută cu însăși istoria neamului românesc. Căci a fost o vreme când amândouă — și Biserica și puterea lumească — nizuiau la realizarea unui ideal comun: închegarea Statului național român, prin încopcierea la același trunchiu a tuturor provinciilor desmembrate prin vitregia vremii și răutatea omenească.

În cadrul acestui obiectiv Biserica, prin slujitorii ei — preoții — a fost un vajnic luptător pentru înfăptuirea acestui ideal. Contribuția ei — esențialmente istorică — nici nu i-a fost contestată de nimeni.

Dată fiind această identitate de aspirațiuni, războiul mondial, care a realizat visul întregirii neamului, de dorul căruia „ne-au răposat și moșii și părinții”, cum pregnant spune poetul, — marchează în istoria Bisericii noastre încetarea unei epoci, pe care am putea-o numi pe drept cuvânt epoca naționalismului, și nașterea celei deadouă, — epocă ce încă nu și-a lămurit definitiv cadrul și obiectivul. Căci prin războiul mondial preoțimea noastră și-a văzut încoronată strădanția de secole și misiunea istorică încheiată.

Și acum în pragul unei deschideri de nouă istorie, când marele cataclism din 1914-18 nu vedește numai încercări de redresare a vieții luată în ansamblu, ci se dovedește și ca un ferment de noi lozinci și creator de diverse ideologii, — ea, preoțimea, nu și-a putut determina încă obiectivul, care să centralizeze aspirațiunile ei colective. E în căutare de cadru. Ecoul ce se desprinde din manifestările izolate ale clerului începe să contureze tot mai rotunzit idealul pe care-l țintește preoțimea noastră: spiritualitatea, ca concepție de trăire și spiritualizare a vieții. Căci procesul ce a dus la realizarea naționalismului nostru, din nenorocire n'a fost dublat și de cel al desăvârșirii persoanei morale. Dimpotrivă! În deosebi marele războiu, prin emoțiile adânci și răsturnarea valorilor consacrate, se pare, a spart tiparele în care se desfășura viața, făcându-o să curgă în dizordine și anarhie. De aci hibrisul trăirii de acum. De aci trebuința de a încopcia din nou viața, prin altoirea spiritualului, pe vechiul trunchiu al omenirii.

Sarcina aceasta de a integra în viață elementul spiritual îi revine, ca și un monopol și ca și un privilegiu nediscutat, preoțimii. Datorie grea, ce incumbă muncă fără preget și răspundere față de istorie!

Așa se desemnează fața spirituală a preoțimii din zilele noastre.

Atunci deci când trebuie să se vorbească despre trecutul preoțimii noastre, se cere în general un lucru ușor. Căci e suficient să deschidem pagini de istorie și să citim viața trunică și frământată a neamului, ca să vedem ce a însemnat preoțimea română. Figura dărză, cu privirea încordată, pentru a descifra la un orizont, ce întârzie să apară, zorile dreptății și pentru noi, — constituie numai o parte din fizionomia preotului din trecut. Cealaltă o completează episodul de autentică epopee tragică desfășurată la Szeghedin, Șoproon și aiurea, unde viața preoților înseamnă puțin și sângele lor o nimica...

Dar preoțimea noastră din trecut n'a avut numai rolul de deșteptătoare și păstrătoare a conștiinței noastre naționale, ci a fost și un adevărat focar de transmisiune a culturii, un animator al tuturor mișcărilor ce intenționau un mai bine. Mai pe sus de toate acestea, meritul și totodată mândria ei stă în faptul, că în acele vremuri grele a știut păstra și intensifica credința strămoșească.

A încerca însă să vorbim despre preoțimea Bisericii noastre din zilele de astăzi e un lucru ce ne depășește. Căci e vorba despre un stadiu încă în desfășurare, de o fază care curge încă. Ce e trecut este închegat într-o formă consistentă, ireversibilă și definitivă. Ce e actual e un indivizibil acum, care poate împrumuta în tot momentul altă desfășurare și altă coloratură.

La greutatea de până acum se adaogă și împrejurarea, că astăzi se lucrează separat și pe mai multe planuri de viață, lipsind deci un front unic de activitate. În acest caz, a face afirmații categorice înseamnă a risca să fi incomplet ori temerar. Totuși, judecând după manifestările de astăzi, se poate spune despre preoțimea din zilele noastre, că trăiește un creștinism conștient, văzând în el și în chințesența lui: preoția, — o înaltă concepție de viață. Ea se străduiește în același timp să-l facă cât mai accesibil, prin adâncirea sentimentului religios, asociații pii etc.

Încercăm în continuare să sugerăm principalele preocupări de cari trebuie să se însufletească preoțimea zilelor noastre.

1. Mai pe sus de toate, preotul, acest „al doilea Hristos”, trebuie să existe indisolubil legat de altar. Spre acesta trebuie să graviteze viața lui de toate zilele. Astăzi, când se aruncă cu emfază atâtea lozinci menite să aducă o îmbunătățire omenirii, preotul trebuie să fie adânc convins, că restaurarea lumii este posibilă numai în și prin Hristos. Când Spiritul Lui se va inocula în organismul social și îi

va împărtăși viața Lui, atunci numai se poate nădăjdui cu adevărat un mai bine. Și pentru ca preotul să propovăduiască eficace aceasta, trebuie să fie consumat de școala lui Isus. Viața lui să fie viață euharistică; viață din viața Lui.

2. Strâns legată de aceasta, o altă preocupare a preotului trebuie să fie studiul continuu și sistematic. „Buzele preotului vor păzi știința”. Sfântul Augustin spunea, că preotul trebuie să aibă doi ochi: unul credința, celălalt știința. Și dacă pe la anul 400 sfântul Augustin pune aceași prețuire pe știință ca și pe credință, ce importanță mare trebuie să aibă știința în zilele noastre! În numele științei au vorbit toți câți au preconizat răsturnarea învățării lui Hristos și înlocuirea Ei cu surrogate. Și falsă știință prin concluziile tendențioase și pentru aceasta nu mai puțin greșite, vrea să alunge Evanghelia, decretându-o anacronică și perimată. Preotul trebuie să cunoască această pseudo-cultură și s'o denunțe. Nu mai puțin trebuie să fie în clar cu adevărata știință, pentru ca să arate modul în care ea se armonizează cu credința, cunoscut fiind faptul, că amândouă au același temelie: adevărul, Dumnezeu.

Se pare, că asistăm astăzi la o dezertare a preotului de pe câmpul științei!

3. Preotului i se cere apoi o cât mai largă participare la viața socială. Când toate categoriile de profesioniști lucrează cu zor la organizare, ca să și poată apăra cât mai cu rod interesele lor, preoții nu pot rămâne izolați, ci trebuie să acționeze în comun. Când preoțimea va deveni o forță viguroasă, hotărât nu va fi expusă la toate loviturile ca și până acum. — Dar permanența preotului în viața socială se impune imperios și din alt considerent: el trebuie să fie un spiritus rector al tuturor mișcărilor cu caracter creștin ca: Agru, Asociații piiiș.a. pe cari să le inspire și desăvârșească.

Iar pentru vremea excepțional de grea de astăzi, preoțimea noastră trebuie să constituie un front al rugăciunii, care să asalteze

cerul pentru a obține dela Tatăl milelor îndepărtarea acestui teribil flagel, care e războiul, sau cel puțin localizarea lui. E timpul suprem să dovedim zelul și dragostea noastră pentru realizarea Impărăției lui Hristos pe pământ. Fi-vom oare oameni pe măsura acestor vremuri? — S'o cerem dela Dumnezeu!

America la Vatican. Încă înainte de Crăciun, Președintele Statelor Unite din America, d. Fr. D. Roosevelt și-a anunțat Sfântului Părinte dorința de a relua legăturile oficiale cu Vaticanul, legături întrerupte la 1870. Gestul a fost socotit cu drept cuvânt istoric. Strânsa colaborare dintre Vatican și puternica republică americană pentru idealul comun al unei păci drepte, care să salveze primatul spiritului și civilizația creștină, constituie o mare nădejde pentru lumea întreagă.

Ceea ce s'a decis în preajma Crăciunului, astăzi este fapt împlinit. D. Myron Taylor, distins diplomat și prieten intim al Președintelui, a sosit la Roma unde, în 22 Februarie, a fost primit în audiență de prezentare de către Sfântul Părinte. Deși numai reprezentant „personal”, trimisul Americii are totuși în realitate rol de adevărat ambasador extraordinar și a fost primit la Vatican cu toate onorurile și solemnitățile.

Cu acest prilej, d. Myron Taylor a prezentat Păpilor o nouă scrisoare a Președintelui Roosevelt, animată de aceleași înalte sentimente cari caracterizează și înfățișul său mesaj. Iată textul acestui document important:

„Sanctitate, am avut onoarea să vă declar în scrisoarea mea dela 23 Octombrie 1939 că va fi pentru mine o mare mulțumire să trimit un reprezentant personal pe lângă Sanctitatea Voastră în vederea coordonării eforturilor noastre paralele pentru pace și alinierea suferințelor.

Sanctitatea Voastră a binevoit să mă încunoștințeze că alegerea dlui Myron Taylor îi este plăcută. Incredințez această misiune specială deci dlui Myron Taylor, care este un prieten în care pun cea mai mare încredere.

Sanctitatea Voastră cunoaște foarte bine eforturile umanitare pe care le-am făcut spre a veni în ajutorul celor ce, din pricina unor situații politice sdruncinate, rămăseseră fără adăpost.

Aș fi foarte fericit să știu că acest lucru va alcătui un punct de întâlnire pentru toate punctele de vedere pe care Sanctitatea Voastră și cu mine am dori să le schimbăm în interesul concordiei dintre popoarele lumii.

Am rugat pe d. Myron Taylor să aducă Sanctității Voastre salutările mele cele mai cordiale, cu speranța sinceră că idealul nostru comun de religie și umanitate se va putea manifesta într-o formă comună, pentru restabilirea unei păci mai trainice pe temelii de libertate și securitate a vieții și integrității tuturor națiunilor sub scutul lui Dumnezeu.”

Un glas dela Roma: Inocențiu Micu-Klein*

În zilele trecute am citit informațiunea induișetoare fără îndoială, că mitropolitul Blajului a depus o coroană de flori pe mormântul episcopului mucenic Inocențiu Micu adormit în Domnul la Roma în anul 1768 și așezat spre vecinică odihnă în cripta dela „Madonna del Pascolo”, din Cetatea eternă.

În alte împrejurări, închinarea pioasă a mitropolitului dela Blaj n'ar fi răscolit poate în sufletul nostru atâta văltoare de simțăminte, câtă s'a ridicat astăzi, par'că anume ca să se întâlnească cu alte văltoari, abătute asupra noastră din frământarea vremurilor pe care le trăim.

Icoana lui Inocențiu Micu-Klein se desprinde însă din ciocnirea celor două revărșări de sentimente, mai osebit ca altădată, în grăitoare în dureroasa ei împietrire, deci totdeauna...

* Acest editorial a apărut în fruntea numărului ce poartă data de 2 Martie 1940 al marelui cotidian „România”. Suntem siguri că, reproducându-l, faceți o bucurie cititorilor noștri. — N. R.

□ □ Foiața „Unirii” □ □

„Frunze'n vânt”

Ceas fără noroc

În niște cășleți — sunt de atunci câțiva ani — mă întâlnii cu părintele Irimie, care pe lângă că era sărac, mai avea și o droaie de copii. Am povestit noi multe de toate, cum povestesc oamenii necăjiți, iar la despărțire, părintele îmi zise:

— Măi nepoate, de s'o nimeri vre-un tânăr cu gând de însurat, adu-l la noi în peșite: teolog, dascăl, funcționar, fie ce-o fi, numai să fie om de treabă.

Câteva zile mai târziu, mă și pomenii cu un „domnișor” care mă rugă să-l duc în „peșite”.

Nu prea eram bucuros de asta. Nu doar că n'aș fi vrut să-l ajut — putând face — dar... drept spunând, auzisem vorbindu-se multe despre tânărul cu pricina. Și apoi, știam și eu că îl căm place „domnișorului” să tragă la măsca.

După ce se jură însă pe stele și lună că n'a băut de-un an de zile decât apă, — și crezând că bălățul s'o fi desbărat de obiceiurile rele — gândul meu sbură la părintele Irimie, și mi-am zis atunci: hai, la noroc!

Satul părintelui Irimie era deoarte, drumul rău, iar lapa — sură pe vremuri — ce

mi-o dăduse socrul meu plocon de nuntă, îmbătrânise sârmana și nu prea putea să fugă.

Pe la drumul jumătate, trebuia să urcăm un deal. Căruța fiind de pe vremea lui „Cucuzel” și urcușul greu, lapa fugea câțiva pași, apoi iar se domolea. Temându-mă să nu inopțăm pe drum, îndemnăm lapa mereu: Hi, Susană, că mergem la ovăzi! Tot îndemnând-o cu biciul, alba își pierdu dela o vreme răbdarea și începu să smâncească de căruță vartos. De-odată, trăgătorile se rupseră și alba leși din ham. — Curat vorba din poveste. — Căruța, hai la fugă pe deal în jos, iar noi în căruță, îmbondrojiți în cojoace. Dela o vreme căruța se lasă de un pom sădit la marginea drumului, iar noi ne pomenirăm în șanț. „Domnișorul” se lovi se la un picior, dar încolo... era voinic și sănătos. Semn rău — gândii — dar vrând să-l dau curaj „peșitorului”, care gemea încet, pipăindu-și piciorul, îi spusei:

— Las', tinere, nu te necăji. Așa pățesc oamenii când merg în peșite. — Să fi știut atunci că în loc de peșite noi mergem în „pășite”, nu plecam de-acasă.

În sfârșit, după ce cărpăram hamul și o prinserăm iarăși pe alba la căruță, pornirăm mai departe. Cât pe jos, cât în căruță, pe înserate sosirăm în sat. Părintele Irimie ne primi bucuros, iar când îi spusei pricina pentru care îi făceam această vizită, se înveseli cu totul. Domnișorul nu era urât, iar fata popii era chiar frumoasă. Mă miram chiar, cum de nu i se nimerise până atunci un peșitor mai de seamă.

Dar ce să-l faci... S'a schimbat lumea. Ai toți peșitorii aleargă după avere.

Tinerii începură să povestească. Înțelegând că flăcăul meu i se aprinseră călcăiele. În curând veni și cucoaza preoteasă. Schimbă cu noi câteva vorbe, apoi plecă să-și vadă gospodăria și să ne gătească ceva de alegori. Peste puțin, auzii dinspre bucătărie un „cărâc” — cum fac adecă pui de găină când îi retează capul. — Taci, că-i treabă, gândii. Părintele, care — din darul lui Dumnezeu — avusese în toamna aceea prună berechet, făcuse o fuică minunată, așeză pe masă o „cluță” dolofană și ne pofli la câte-un pământ vorba dumisale: „să ne desghețăm”. Nădăjduind că lucrurile vor eși la capăt cu bine, și văzând că părintele privește spre ginerele în „ap” zâmbind în barbă începui să-mi frec palma mulțumit și îi șoptii: „Las', neune Irimie, că ai să fie bine!”

— Da, răspunse părintele încet, se vedea băiat de treabă.

Din vorbă în vorbă, ne pomenirăm la masă. Părintele Irimie de bucurie, eu să „desgheț”, trăgeam câte-un pământ de fuică vorbă cântecului:

Pământul-i cât un cui,
Când îl pui la gură... nu-i!

Îl îndemnăm din când în când și pe Niculiță — așa îl chema — să bea și el un pământ. Dar Niculiță nu și nu! Că nu bea, nu-i place, că... vorba ceea: nu-i „obișnuit”. Uneori arunca ochii spre sticlă și înghi-

Ea se profilează deasupra sgomotoaselor controverse contemporane în cari suntem chemați și noi prea adeseori, — și poruncește cu liniștită așteptare, o clipă de tăcere...

Nu i se poate refuza lui Inocențiu Micu această cerere venită după aproape două sute de ani, din groapa lui săpată în pământ latin, sub zidurile bisericii „Madonna del pascolo“.

Nu i se poate refuza, pentru că el vrea să rostească un cuvânt de limpezire tocmai în controversa care tulbură atât de mult și atât de stăruitor pe unii și pe alții, încercând cu vădită inoportunitate să ne tulbure dacă e posibil și pe noi...

Nu i se poate refuza pentru că el vorbește de dincolo de veacuri, cu glasul ade-vărului purificat în apele Cerului și pentru că el are dreptul să vorbească într-o cauză că-reia i-a dăruit mucenicia vieții sale.

Și nu i se poate refuza, pentru că Inocențiu Micu vorbește dela Roma și în Roma, unde s'au întâlnit și se întâlnesc firele atâtor controverse vechi și noi și unde lumea e în drept să găsească senina înțelepciune, pe care Cetatea eternă trebuie s'o aibă în vir-tutea vecinicii sale...

Vorbească deci Inocențiu Micu-Klein, episcop român dela Blaj și luptător până la capăt al drepturilor românești din Ardealul atâtor suferințe, atâtor sbuciumări și atâtor jertfe naționale.

Vorbească el, ca să aducă aminte tutu-ror deopotrivă: fie ei pricinași de mare sgo-mot, în vechi păre istorice, cât lumea și pământul; fie ei martori fără părtinire, pe cari împrejurările îi apropie de judecată; fie ei stâlpi puternici ai așezărilor din această parte a lumii, cari își cinstesc prea mult puterea, ca să o profaneze în pulberea unei nedrep-tăți; — că Ardealul e românesc din veacul veacurilor și că românesc va fi până la ca-pătul veacurilor.

Vorbească Inocențiu Micu, despre drep-turile românilor din Ardeal...

Iată, în primul rând memoriul său din 19 Iunie 1744, adică de acum aproape două

sute de ani înaintat Impăratului dela Viena, cu mare nădejde în biruința dreptății.

Se poate ceti în el slova tremurândă a episcopului martir, înșirată cu trudă și cu durere, ca o spovedanie smulsă din adâncuri. — Românii sunt cei mai vechi locuitori ai țării (ai Ardealului N. R.), băștinași din vremea lui Traian, nu coloniști ori venetici aduși de vânturi — începe lăcrimația sa Inocențiu Micu-Klein.

— Acest popor e număros, — mai nu-măros nu numai decât oricare națiune a Ardealului, dar chiar decât toate laolaltă, iar contribuțiile sale de avere și de sânge întrec cu mult pe ale celorlalte națiuni, precum arată chiar statistica din 1773 — continuă episcopul mucenic.

— E un principiu de dreptate elemen-tară — adaugă el mai târziu — că cine are datorii, trebuie să aibă și drepturi (qui sentit onus, sentiat et commodum). Altminteri nu e cu puțință...

Dar iată lupta parlamentară a acestui vajnic român, în dieta ardeleană din Septem-vrie 1737, când deputații popoarelor privile-giate urlau că nu există națiune, ci numai „plebe“ valahă, sau în dieta din 1744, când Inocențiu Micu singur, împotriva tuturor, a-păra poporul român, „rănit până la oase“, care suspina „într'o robie mai grozavă decât robia egipteană.“

— „N'ați lăsat bieților români nimic în-afară de piele, încât nu au cu ce să se hră-nească. Oare nu românii vă lucrează ocele de sare, minele de aur și de fier, iar de pe unii despuiți și pielea?“ — striga el în șe-dințele dietei către magnații cari refuzau po-porului român dreptul de a fi socotit națiune, înfruntându-i cu tunetul glasului și cu flacăra sfântă a revoltei sale fără puțință de înfrânare.

Drumuri peste drumuri, — memorii peste memorii a ostenit Inocențiu Micu-Klein spre a dovedi Vienei oportuniste, dreptul neamului românesc din Ardeal la vieață și la stăpâni-rea moșiei sale.

Că n'a isbutit să apuce biruința acestui

drept, — e în logica aspră a destinului no-stru mesianic. Că Viena continua nepăsătoare echilibristica ei frivolă cu „popoarele“ monar-hiei, — e în logica destinului ei, împlinit a-cum două decenii, după rânduiala lui Dum-nezeu.

Și că Inocențiu Micu a murit pribeag la Roma, după ce își vânduse și crucea episco-pală ca să aibă cu ce se hrăni, este iarăși în firea destinului tuturor luptătorilor români, din trecutul nostru plin de suferințe.

Dar astăzi, când pe urma atâtor încercări poporul român a ajuns stăpân pe moșia ce-i aparținea de drept și de fapt, glasul mucenicilor și evocarea suferințelor vin să de-monstreze, că nici o jertfă n'a fost de prisos, nici o mucenicie nu s'a pierdut în van, ci totul a fost orânduit cu tâlc adânc de marele dirigător al lumii. În ceasuri de frământare, trecutul acesta bogat în suferințe se ridică spre a mărturisi: ceace trebuie să fie mărturisit.

Cu atât mai bine, dacă mărturia se în-tâmplă a se petrece la Roma, unde se întâl-nesc firele atâtor controverse, și unde lumea e în drept să găsească senina înțelepciune pe care Cetatea eternă trebuie s'o aibă în virtutea vecinicii sale... (R.)

Ierarhii noștri la Roma. Înălții noștri Arhieriei, I. P. S. Sa mitropolitul *Alexandru*, PP. SS. *Valeriu Traian* al Orăzii și *Iuliu* al Clujului, continuă, în Roma, programul de lucru ce și-au propus. Vizita lor în Cetatea eternă s'a dovedit prilej de frumoase mani-festații românești și, de altă parte, s'a învred-nicit de multe semne de atențiune și simpatie în înaltele cercuri cu care au luat contact.

Deosebit de duioasă și înălțătoare a fost slujba oficiată Dumineca trecută la *mormântul mucenicului Inocențiu Micu*. Au luat parte la această solemnitate personalul ambasadei noastre dela Vatican în frunte cu d. ambasador Petrescu-Comnen, d. însărcinat cu afa-ceri Buzdugan, atașajii militari români, mem-brii Școlii Române din Roma și numeroși

în sec, apoi se mișca pe scaun, cuprins de neastâmpăr și oftă. Vedeam eu bine că nu-i sunt toate oile acasă, dar credeam că „neastâmpărul“ e din pricina fetel. Nu peste multă vreme, cucoana preoteasă aduse pe masă un „papricaș“ de pui cu mămăliguță. În timpul cinei, Niculița vrând să toarne apă în paharul domnișoarei, turnă din greșală și pe sticla de lampă câteva picături. Sticla plesni și ne pomenirăm în întunec. Până să se aducă altă lampă, trecu o bucată de vreme. Când se făcu iarăși lumină, ce ne văzură ochii? Sticla cu țulcă, care fusese plină de jumătate, era aproape goală și nu în locul unde fusese mai înainte, ci... of, Doamne! tocmai în mijlocul bledului cu „papricaș“!

Părintele Irimie se uită la mine, eu la părintele, iar Niculița privea înmărmurit spre sticla din mijlocul bledului cu papricaș. Afurisitul de „peșitor“ nu se putuse răbda să nu tragă o „dușcă“ la măsea.

Noaptea aceea mi se păru o veșnicie. A doua zi dimineața, când am prins-o pe alba la căruță, „peșitorul“ nu era nicăiri. Plecase din zori, rușinat. Il pândise și pe el norocul, dar n'a fost vrednic de el. De-atunci n'am mai fos cu nimeni în „pește“.

Sabin G. Truția

O Carte binevenită: „Revizuirii“

Rar se întâmplă ca în literatura pedagogică românească să apară o carte bună și originală, adecă românească. Urmărind zi de zi această literatură, găsim în general tot traduceri, fie din limba franceză, fie din limba germană sau din alte limbi. Ceeace dorea orice tânăr dascăl era cartea românească a unei bune simțiri și trăiri românești. Doream fiecare ceva izvorit din necesitățile învățământului românesc.

Așteptarea aceasta n'a fost înzadar. Cartea „*Revizuirii*“, a d-lui inspector general *D. Theodosiu*, apărută în anul acesta, a procurat multe bucurii. A ridicat multora rutina treptelor formale, dar numai formale, dându-i libertatea să acționeze natural, așa cum cere d-nul Theodosiu, adecă după bunul simț. — Iată ce cerc d. Theodosiu în școala primară de azi:

„Predominarea inițiativei copilului și munca voioasă a acestuia; colaborarea elevilor și între ei și cu învățătorii lor; raporturi amicale între învățător și elevi; în atmosferă de omenie și distincțiune“. (Pag. 7).

Aceste cerințe sunt foarte naturale și duc pe cel ce le aplică în timpul cel mai scurt la scopul dorit. Ce e mai frumos într'o școală decât să vezi o viață familiară, o prietinie fi-rească-părintească chiar între învățător și elevi?

Ce bine se simte învățătorul care își vede copiii colaborând, doi câte doi, la probleme de aritmetică, la scris-cetit, la istorie ori geografie.

Ce greu îți vine să-le strici comunitatea de lucru pedepsindu-i!

Numai cine n'are suflet poate s'o facă acestal! Dar în școala românească de azi nu e ușor de realizat. Pe învățător îl obligă statul să facă săptămânal 36 ore. Are două sau trei clase, cari de cele mai multe ori nu se potrive-sc. Cum va putea satisface bunul simț, când are un număr minim de 50 elevi, cari numai șoptind l-ar duce la rezultate opuse predării unei lecții noi la altă clasă.

Aceste cerințe se pot foarte bine inveda și aplica cu cel mai mare succes la școlile eu personal didactic selecționat.

Tot din această carte se desprind următoarele referitor la lecțiile de acasă ale școlarului:

„Nimic de lucru acasă pentru școală. Școala e atelierul școlarului și acolo să-și facă el tot lucrul său școlăresc. Acasă copilul să fie liber și fără grije“. (pag. 48).

Principial e foarte bine. Dar ce te faci când ai două sau trei clase cu elevi numeroși, unii cu manuale, alții fără; unii cu absențe de săptămâni sau luni? Organele de control nu cer metoda cea mai bună și cea mai naturală. Nu cer calitate, ci cantitate. Un învățător conștiencios e nevoit să dea ocupație școlarilor și acasă. Exercițiul, repetarea, aplicarea, mai bine zis a celor învățate e „mama științei“.

Aceasta s'ar putea aplica, când toate organele de control se vor identifica și-și vor unifica vederile, sau mai bine zis și le vor revizui, cu cele scrise în cartea aceasta.

Citiți și răspândiți

„UNIREA“

membri ai coloniei. Din partea Vaticanului: Msgr. Cesarini, asesor al Congregației Orientale. Răspunsurile le-a dat corul Colegiului Pio-român. Lespedea mormântului a fost acoperită cu o jerbă de garoafe roșii în formă de cruce. Comisia monumentelor istorice a așezat o inscripție, împreună cu o cunună de lauri, pe a cărei panglică tricoloră era scris: „Neînfricatului luptător“.

Trebuie remarcat apoi *dejunul oferit de d. ambasador Petrescu-Comnen*, în cinstea Ierarhilor noștri. Au participat Eminențele Lor Cardinalul secretar de stat Maglione și Cardinalii Marmaggi, Tisserant, Massimi, Pelegrinetti, Canali, d-nii Tardini Montini din secretariatul de Stat, Msgrii Cesarini, Rufini, Caleri, Evreinoș și Rosso dela Congregația Orientală, contele Della Torre, directorul ziarului „*Osservatore Romano*“, precum și alți înalți demnitari pontificali. — D. Comnen a mulțumit tuturor pentru înțelegerea și simpatia ce arată României, sentinela credinței și civilizației la porțile Europei, apoi a închinat în sănătatea Suveranului Pontif, care dă zilnic dovezi de interes și părintească afecțiune pentru M. S. Regele Carol II și poporul român.

Destăinuiri

S'a publicat în Franța, cu totul recent, traducerea unei cărți interesante a lui *Hermann Rauschnig*, vechi conducător național socialist din guvernul din Danzig care, s'arbit de tot ceia ce a văzut și auzit, și a luat calea exilului.

Se crede în general că în această carte găsim prețioase întregiri și lămuriri la cele scrise în *Mein Kampf*, care nu este altceva decât o lucrare de propagandă destinată marelui public.

— Deosebit ne interesează părerea d-lui Hitler despre creștinism. Reținem deci câteva fraze privitoare la această problemă.

Era într-o seară, la Palatul Cancelariei, la Berlin, în apartamentele d-lui Hitler, în prezența alor doi gauleiteri bavarezi, Streicher și Wagner, deasemenea mai erau de față și alte persoane. Ceia ce auzi atunci D. H. Rauschnig, îl lăsa

în momentul în care organele superioare vor aplica cele scrise în această carte, învățământul primar va lua drumul adevărat și rezultatele vor fi într'adevăr cele dorite de toți.

Cartea aceasta constituie într'adevăr o piatră de temelie la adevărata cale a învățământului nostru primar. Dacă ar citi-o pedagogii, profesorii de pedagogie, părinții copiilor și organele de control am avea altă mentalitate, alte rezultate, multe inițiative, mult progres și multă dragoste de școală.

E destul de rușinos că și azi unii învățători aplică amenzi drastice pentru aducerea elevilor la școală. Acest lucru este cu atât mai dureros cu cât trăim în veacul culturii și civilizației. Și cu cât acest lucru e mai dureros și chiar rușinos, cu atât se cere citirea și conformarea fiecărui membru după normele sănătoase, morale și familiare, propuse de un om care a înțeles durerile școlii românești.

După cum doctorul cere operație bolnavului, tot așa și d. Theodosiu cere o revizuire a metodelor de predare și chemare la învățătură a odraslelor românești.

Cine are dragoste de tot ce e progres românesc nu-i rămâne decât a citi această carte scrisă în termeni foarte familiari și din o sinceră voință de a vedea acest neam pe o treaptă cât mai sus și cât mai liber.

inv. Matei Mănea

„o impresie neștearsă“. Răspunzându-i lui Streicher d. Hitler a declarat:

„Religiile? Toate sunt una ca și alta. Ele nu au nici un viitor. Pentru Germani încă mai puțin. Fascismul, dacă vrea, poate să facă pace cu biserica. Voi face și eu la fel. Pentru ce nu? Aceasta însă nu mă va împiedeca niciodată să extermin creștinismul din Germania. Italianii, oameni naivi, pot fi în același vreme păgâni și creștini... Dar Germanul este cu totul altfel. El ia lucrurile în serios: este creștin sau păgân, iar nu și una și alta“.

„Total depinde, a mai spus d. Hitler, să știm dacă vom rămâne credincioși religiei iudeo-creștine și moralei ei servile, a umilinței, sau vom avea o credință nouă, puternică și eroică, într'un Dumnezeu immanent în natură, într'un Dumnezeu care este nedespărțit de destinul și sângele său“.

Religia nouă. — Acest materialism și pantelism va trăi și se va răspândi printr'un cult, care va lua locul cultului creștin. — Să ascultăm:

„Paștile nu vor mai fi înviere, ci veșnica reînnoire a a poporului nostru. Crăciunul va fi nașterea mântuitorului nostru, adică a spiritului eroic și de independență. Gândiți-vă, de ce nu l-ar propovădui așa pe Dumnezeul nostru, în bisericile lor, acești preoți liberali, cari numai au nici o credință și cari exercită o simplă funcțiune? De ce n'ar înlocui ei crucea lor cu a noastră încâlcigată? În loc să ce ebreze sângele Mântuitorului lor de altădată, vor celebra sângele curat al poporului nostru și își vor face din ostie simbolul sfânt al pământului german și a frăției poporului nostru. Da, va asigur, ei vor mânca această carne, și atunci Streicher, vei vedea bisericele din nou pline“.

— A fost apoi vorba despre presa care ar putea creta în Germania o biserică națională.

„La ce bun, a continuat d. Hitler, o religie unitară; o Biserică germană ruptă de Roma? Nu vedeți că toate acestea sunt depășite? Creștinii germani, Biserică germană, creștinism schismatic! Priviți istoria: ce s'a ales din acestea? Eu știu bine ce trebuie să sosească faial și când momentul va fi favorabil, ne vom pune la muncă“.

Cum? Nu prin a martiriza după procedura lui Bismarck, care prin decretul sale și sergentul prusac n'a ajuns la nici un rezultat. „Eu, a continuat Führerul, nu mă voi aventura într'un nou Kulturkampf. Prin aceasta aș face într'adevăr o mare prestie.“ Și apoi a continuat cu un dur cinism, pronunțând această frază: „*Le voi smulge de pe față masca respectabilității.*“

„O, acești oameni cu robă neagră își cunosc bine lumea lor și știu exact unde-i rănește sarcina. Dar vremea lor a trecut. Dealtfel ei știu bine. Ei au atâta minte pentru ca să înțeleagă să nu se lase târați în luptă. Dar ori de câte ori vor vrea să înceapă lupta, eu sigur nu voi face martiri. Mă voi mulțumi să-i înfățișez drept criminali ordinari. Le voi smulge de pe față masca respectabilității. Și dacă atât nu va ajunge, îi voi face ridicoli și disprețuiți. Voi face să se toarne filme, cari vor povesti istoria acestor oameni în robă neagră. Atunci lumea va putea vedea mai de aproape nebunia, egoismul murdar, prostia și înșelătoria care este în Biserică lor. Se va vedea cum fac să iasă banul din țară, cum se întrec în sgârcenile cu evreii, și cum au favorizat practicile cele mai rușinoase. Vom face ca spectacolul să fie atât de atrăgător încât toată lumea va vrea să-l vadă și se va împulzi lume nesfârșită la ușa cinematografulor. Și dacă li se va ridica părul pe cap burghezilor credin-

cloși, cu atât mai bine. — Tineretul va fi cel dintâi care ne va urma. Tineretul și poporul“.

D. H. Rauschnig a comentat acest text în felul următor: „Pe vremea când am auzit această convorbire, am crezut că sunt curate lăudăroșenii. Totuși, ele m'au tulburat adânc. Niciodată nu m'am gândit că Hitler ar putea fi capabil de un asemenea cinism. Mi-am adus aminte de aceste vorbe când lumea urmărea pe preoții catolici drept traficanți de devize sau pentru atentat la bunele moravuri, pentru a-i înfățișa în ochii masei drept criminali prăvăndu-i în felul acesta de onoarea de a fi socotiți martiri și persecutați“.

Felician M. Soran

Cât va dura războiul? — Ziarul bucu-reștean *Jurnalul* a întreprins o anchetă în lumea politică, diplomatică și universitară asupra acestei întrebări și asupra viitoarei păci. În tăiul răspuns este acela al decanului Corpului Diplomatic, Ex. Sa *Andrea Cassulo*, nuntiat apostolic la București. Părerile înaltului Diplomatic reoglindesc spiritul și simțirea Bisericii întregi, de aceea ne grăbim să le împărtășim cititorilor noștri.

Credința că în mijlocul greutăților și confuziunilor de azi „un cuvânt frățesc ar putea să îmbărbăteze inimile, să infuzeze o nădejde nouă, să dea poate o directivă;“ apoi marea prețuire pe care o are, în acord cu Biserica și cu Sfântul Părinte, pentru presă și nobilitate ei misiune — l-au determinat pe reprezentantul Papii să răspundă acestei anchete. Nu va vorbi însă despre tragedia prezentă a războiului ci preferă să privească spre pacea care va urma.

„Războiul — zice Ex. Sa — este o vâl-vătaie distrugătoare care seamănă ruina printre națiuni și eu, ca orice om bine intenționat iubesc pacea, prețios dar al cerului. Această pace, pe care Papii s'au străduit s'o mențină printre popoare, această pace care formează obiectul principal al acțiunii actuale a Suveranului Pontif, Papa Pius al XII-lea — ce ne încetă cheamă prin rugăciunile Sale pe toți acei ce pot să-l ajute în Sf. Său Apostolat și care nu încetează să activeze „in spe contra spem“, pentru a însămânța iubirea frățescă și caritatea acolo unde este ură, iertarea acolo unde este ofensă.“

„El dă astfel tuturor, lumii întregi care îl admiră, un mare și strălucit exemplu al unei abnegații luminate, desinteresate, pentru El, în opera Lui, toate națiunile își pot afla cu încredere filială un mare sprijin, cu absoluta convingere că nu urmărește interese materiale sau politice, ci binele moral al tuturor fără deosebire de rasă și de limbă.“

„După toate acestea, pot să vă spun că după războiul actual pacea ar putea fi durabilă, constantă, dacă, așa cum a declarat Sf. Părinte în ultima Sa enciclică, ne vom sprijini pe baza morală a autorității divine, pe principiile de justiție și de caritate.“

„Fiindcă nu putem avea o societate stabilă fără justiție; nu putem avea justiție fără moralitate și nu putem avea moralitate fără religie!“

„Iată, dragă prietene, părerea mea în vorbite dintr'o inimă sinceră a unui om al Bisericii, care dincolo de orice considerațiune umană, îmbrățișează într'un singur simțământ de dragoste fraternă toate popoarele, toate națiunile!“

Prin BONURI DE INZESTRARE
Vă apărați viața și căminul

Prin unirea credinții spre pacea lumii.

Ce-ar câștiga omenirea din închiegarea confesiunilor creștine într-o singură Biserică, așa cum a voit-o Mântuitorul? — Nespus de mult! Intre altele: autoritatea acestei Biserici ar fi mult mai mare, puterea ei de a influența suflurile noroadelor mlădiindu-le idealului comun mult mai rodnică, glasul ei vestitor de pace și bunăînțelegere ar avea mai mulți sorți de a fi ascultat. Acest adevăr îl subliniază, în „Telegraful Român“ (12-2-40) Pr. D. Veștemean.

„Astăzi, când un nou război, mai crud decât oricare, devastează iarăși omenirea, apelurile sfioase la pace ale creștinătății pornite dela Roma sau Constantinopol, Canterbury sau Wittenberg, sunt ascultate cu un zâmbet iertător de către atotputernicii statelor. Neputința creștinătății de a-și impune lumii principiile ei dătătoare de viață și de pace, este evidentă. Și neputința aceasta va dura atâta vreme cât creștinătatea va oferi lumii spectacolul trist al pulverizării ei în sute și sute de confesiuni și secte. Ce departe e creștinătatea de dorințele Mântuitorului, exprimate în cuvintele Lui: „Încă mă rog ca toți să fie una, precum Tu Tată ești în Mine și eu în Tine... pentru ca lumea să creadă că Tu M'ai timis“ (Ioan XVII, 21). Iată dar de unde purcede lipsa de autoritate a creștinătății, neputința ei de a se afirma efectiv și mântuitor în lume. De aceea astăzi mai mult decât oricând, problema pășirii în comun a bisericilor trebuie pusă cu gravă seriozitate pentru a realiza cu un ceas mai de vreme acea forță uriașă care să fie capabilă să vorbească lumii cu intonațiuni de cer, cu fermitate de arhanghel al dreptății, cu autoritatea lui Hristos.

„Trăim într-o lume care și-a pierdut drumul. Creștinismul lui Hristos este singur în stare să-i arate calea mântuirii. Dar pentru aceasta el trebuie să ofere omenirii privesc glorioasă a unei solidarități impunătoare“.

Nu aveam nimic de adăugat la aceste constatări dureroase, decât dorința ca ele să pătrundă tot mai adânc în sufletul multimilor. Dorind pacea, ele vor căuta și unirea!

Știri mărunte

Sfântul Părinte, Papa Pius XII

implinește astăzi cel dintâlu an de pontificat. Marea familie a popoarelor catolice — și mulțimea celor ce, în afară de Biserică cea adevărată, prețuiesc și respectă pe deținătorul celei mai venerabile și mai mari puteri spirituale de pe glob — își îndreaptă gândul spre Scaunul lui Petru, înolnd sentimentele de caldă iubire și nestrămutată alipire față de Părintele suprem al creștinătății. În scurtul răstimp al celor 12 luni de sbăctum și de cutropitoare dureri, Pius XII a reușit nu numai să întrecă așteptările, mari, care se legaseră de el în 2 Martie 1939 — când un gest aproape vizibil al Prodenței l-a rânduit loctitor lui Hristos pe pământ — ci a izbutit să se impună în fața lumii desorientată ca întâia nădejde și ca principal far călăuzitor al stăruințelor de pace. Slavă se cuvine să dăm astăzi Atotputernicului, pentru că a dat Bisericii și lumii pe acest Părinte care, învăluit de bezna durerii, merge totuși bărbătește în fruntea neamurilor, purtând în mână făclia adevărilor mântuitoare. — Biserică românească unită, — fericită că prin lezarhii săi, ce se găsesc în această zi memorabilă la treptele tronului apostolic, își poate tălmăci nemijlocit dragostea sinceră și marile

nădejdi ce leagă de Pius XII — roagă pe Dumnezeu să-l fiad în fruntea Bisericii sale anti mulți și fericiti, încununând cu biruință strădanțiile Lui de lumină, de pace și dreptate. — Întru mulți ani, Stăpâne Sfintei!

Soarta Poloniei. Agenția „Rador“ transmite din Paris, cu data de 27 Februarie, următoarea informație, pe care o reproducem întocmai: — „In legătură cu decretul care constituie confiscarea în folosul Reichului a proprietății agricole și silvice particulare, din Polonia occidentală, agenția „Pat“ comunică următorul comentariu al cercurilor guvernamentale Polone: „Faptul despre care s'a vorbit, însă care nu s'a crezut a fi cu puțință, a devenit azi un fapt împlinit. Germania a confiscat întreaga proprietate particulară din Polonia occidentală, pe un teritoriu de 80 000 km. pătrați, populat cu peste 8 milioane de polonezi, în majoritate agricultori. Față de această măsură fără precedent în istorie, acțiunea comisiei de colonizare germană dinaintea marelui război, era foarte modestă și avea cel puțin aparențele legale. Guvernul polon protestează împotriva acestei exproprieri totale și de pe acum declară că nu va recunoaște în viitoarea Polonia nici un fel de transfer de proprietate efectuat în f-ul acesta“. — Document al vremii, de tristă și crâncenă pomenire!

Regiunea Dunării în v. XVI. Agenția „Rador“ aia, din Cetatea Vaticanului, că Sfântul Părinte a trimis șefilor de stat ai țărilor dunărene o reproducere a unei hărți geografice din secolul al XVI-lea. Harta reprezintă regiunea dunăreană din acea vreme. Unicul ei exemplar este cel păstrat la Vatican. De pe acesta s'au făcut acum copii, sub îngrijirea bibliotecii Vaticane. — Un document despre care se va mai vorbi încă, fără nici o îndolală.

Locale. Duminică viitoare, a lăsatului de brânză, va predica în catedrală Rvsm. Augustin Folea, canonic mitropolitan.

— Marți, 27 Februarie, țara a sărbătorit împlinirea alor doi ani dela promulgarea noiei Constituții „Carol II“. Din acest prilej s'a celebrat, în biserică noastră catedrală, un TeDeum sărbătoresc. A pontificat II. Sa Dr Victor Macaveiu, vicarul mitropoliei, înconjurat de un strălucit sobor de preoți. Au asistat autoritățile și scolile.

Cetatea Vaticanului a început, și ea, a lua „măsuri de război“. A raționalizat o seamă de produse, ca pâinea, zahărul, cafeaua untul, tutunul, benzina pentru statul papal. Nu din necesitate. Toate aceste produse se găsesc din belșug în mica Cetate care, neavând impozite de consum, le are pe toate cu preț destul de scăzut. Ci pentru a da exemplu de restrângere, de trai redus, de participare la vremile de sacrificiu pe care le trăiesc atâția dintre fiii Sfântului Părinte. — În același timp, s'a creat o taxă de timbru, până acum inexistentă, pentru unele documente și acte eliberate de administrația Vaticanului. Aceasta, desigur, pentru a echilibra bugetul amenințat de vălvătaia generală.

Muntele maslinilor, spre care privește cu atâta pietate întreaga creștinătate, era până bine de curând proprietate particulară. O inițiativă a administrației coloniale engleze a pornit o colectă, care a făcut posibilă cumpărarea acestui loc de sfinte amintiri. Autoritățile britanice au încredințat îngrijirea și conducerea lui Părinților Franciscani din Ierusalim.

Cine va birui? Agenția „Reuter“ anunță că D Hull, șeful departamentului de Stat, a făcut prognoșticari interesante. A declarat Miercuri, că sunt în curs conversații între diplomații Statelor Unite și diferite guverne străine. În toate părțile lumii, pentru a împiedeca la sfârșitul războiului ca forțele autar-

hice și totalitare să obțină preponderența. D. Hull a adăugat că au fost trimise copii după recentele sale declarații cu privire la luarea de contact cu neutrili, — cu scopul de a se stabili o ordine mondială mai bună, după încetarea războiului. — tuturor reprezentanților Statelor Unite, pentru ca aceștia să le poată aduce la cunoștința guvernelor pe lângă cari sunt acreditați. D. Hull a declarat că ele privesc toate capitalele. Această acțiune a fost luată, a încheiat d. Hull. cu scopul de a se pregăti ajustările de ordin economic și militar de după război. Aceste conversații nu' au nimic de a face cu condițiile ce există în cursul războiului.

Pensionarea preoților din învățământ. Se știe că preoții nu se pensionează la aceeași limită de vârstă cu membrii corpului didactic. Câtă vreme aceștia ies din serviciul activ la 57 respectiv 60 ani, membrii clerului numai la 70. Există, acum, preoți cari au funcționat în învățământ și au ieșit la pensie. Intrebarea s'a ous: pot ei funcționa mai departe ca preoți? Răspunsul l-a dat Ministerul cultelor, prin adsa Nr. 5651/1940 de cuprinsul următor: „Înalt Prea Sfintei, Avem onoare a vă face cunoscut, că preoții, cari au fost pensionați din învățământ, pot funcționa mai departe în posturile respective până la 70 ani, această fiind limita de vârstă, la care preoții sunt puși în retragere din oficiu, conform legii de pensionare a personalului clerical“.

Telefonul „Unirii“

I. Sibiu. Am citit insultele aș pra cărora ne a trageți atențiunea. Nu ne-au supărat și nu răspundem. Nu ne privesc cătuși de puțin. Au adresă greșită și anume: Conferința despre „Sensul românesc al ortodoxiei“ nu am înțeles-o noi, ci di prof. N. Iorga Doritorii de lămuriri să se adreseze deci dlui prof. Iorga, care de bună seamă nu le va rămâne dator cu răspunsul. — De altfel vremile cer pace și bunăînțelegere, nu discuții veninoase. Din parte-ne suntem hotărâți s'o păzim, oricât am fi provocați.

„Porunca Vremii“, București. Ați crezut „acum câva timp că frații noștri romani uniți vor să revină la ortodoxie“ și, firește, v'ați bucurat. Era o credință naivă, de sigur; laudabilă însă bucuria. Acuma, când i-ați văzut deșertăciunea, v'ați supărat. Dar necazul nu vă îndreotătește să vă pierdeți judecata și să născociți tot felul de palavre. Iată cum continuați, de ex. în aceeași notiță din 25 2-40: „Domniile dela „Unirea“ foia de atitudine care apare la Blaj, au avut îndrăzneala să critice pe preoții uniți cari au subscris salariul pentru lozestrarea armatei. Motivul? Presa unită nu mai are fonduri. — Nu sunt patrioți cei dela „Unirea“? ca întotdeauna, și acum încearcă să se sustragă marilor jertfe.“ — Ne-ați putea spune și nouă, rugămu-vă, de unde ați scos aceste infamii idioate, care nu au nevoie de nici o desmintire?!

Chităm, cu mulțumită, primirea următoarelor abonamente:

Rev. L. Vida, Baia-Mare, pe 1940 Lei 300. Mulțumim pentru suprascriere.

Câte 200 Lei pe 1940: L. Sălăjan, Curtea. — Anetta Tufan, Lugoj. — Dr. V. Petean, Mociu. — Of. Paroh. Țăga. — Of. Paroh. Vlădeni. — Of. Paroh. Țăgor. — Of. Paroh. Corund. — Of. Paroh. Bărsana.

Câte 200 Lei pe 1939: Of. Paroh. Sângeorz-Băi. — Of. Paroh. Meșu. — Of. Paroh. Cuța. — Vl. Vorobchieviciu, Cosmeni.

Alte sume: Gr. German, A. Iulia 500 Lei 1 Ian. 1939-30 Iunie 1941. — Ing. Fl. Șuluțu, Brașov 300 Lei 1 Iul. 1937-31 Dec. 1938. — Frații Școlilor Creștine, Oradea, 400 Lei pe 1939-1940. — Sab. Peculea, Cluj 600 Lei pe 1938-1940. — Dr. I. Cismașiu, D. Cioșanmărtin 600 Lei pe 1937-1939. — Dr. P. Luran, Groși 200 Lei 1 April 1937-31 Martie 1938. — V. G. Maior, Tg. Mureș 800 Lei 1947-1940. — A. Ciceoveanu, Tg. Mureș 1400 Lei 1934-1940. — G. Leandru, Lugoj, 400 Lei 1939-1940. — Dr. E. Mezei, Turda 500 Lei 1 Iul. 1938-31 Dec. 1940. — A. Papiu Stoiana Lei 250 din 1 Iulie 1935-1 Sept. 1936. — A. Rusănescu, Rusănești 235 Lei 1 Nov. 1939-31 Dec. 1940. — Dr. A. Micu, Făgăraș 200 Lei 1 April 1931-31 Mart. 1940. — Văd. Maria Chiorean, Pomi (S. Mare) 100 Lei, 1 Ian.-30 Iunie 1940. — Anca P. Oradea 100 Lei 1 Ian-30 Iunie 1940. — V. Erdőși, Târșolț 200 Lei 1 April 1939-31 Martie 1940.

Of. paroh. Dragu Lei 200 pe 1938. — Of. Paroh. Orăștie Lei 300 1 Iulie 1938-31 Dec. 1939. — Of. Paroh. Deva Lei 400 pe 1937-1938. — Of. Paroh. Șieu-Măgheruș Lei 300 1 Iulie 1938-31 Dec. 1939. — Of. Paroh. Mofintin Mic Lei 400, 1 Iulie 1938-30 Iunie 1940. — Of. Paroh. Mesteacăn (Somes) 400 Lei 1935-1936. — Of. Paroh. Lisa 400 Lei 1938-1939. — Of. Paroh. Livada 800 Lei 1936-1939. — Of. Paroh. Culciul Mare 400 Lei pe 1938-1939.

America: B. Marchis Illinois Lei 400 pe 1940. — A. Dunca East Chicago-Indiana Lei 1000 pe 1938-30 Iunie 1940.

"PATRIA"

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII S. A. BLAJ

Capital vărsat Lei 10.000.000
Rezerve 1.000.000
Reg. Soc. bancară nr. 14/1934

CONVOCATOR

P. T. Domnii acționari ai băncii „PATRIA“, institut de credit și economii s. a. Blaj, se invită cu onoare — în senzul § 13 și următorii din statute — la a LIV-a adunare generală ordinară

care se va ține, Marți 26 Martie a. c., orele 16, în localul institutului, eventual la 2 Aprilie 1940.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul consiliului de administrație și raportul comitetului de cenzori, bilanțul și darea absolutului.
3. Distribuirea beneficiului net.
4. Stabilirea remunerației pentru membrii comitetului de cenzori.
5. Fixarea marcelor de prezență pe 1940.
6. Alegerea consiliului de administrație, a comitetului de cenzori și a supleanților pe timp de 3 ani.
7. Eventuale propuneri.
8. Inchiderea adunării generale.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunare, sunt rugați să depună la cassa institutului ori la Administrația Centrală Capitalară Blaj, acțiunile și eventual documentele de plenipotență, până la 23 Martie, eventual 31 Martie ora 12.

Blaj, 28 Februarie 1940

Consiliul de Administrație

Cetiți și răspândiți

"UNIREA"

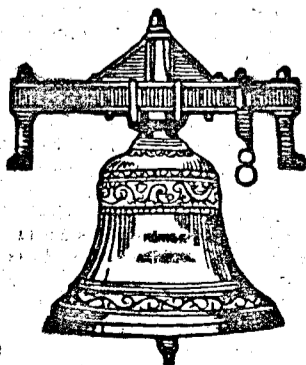
FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Ceamal veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invențiile propriie licențiate.

Rechizite și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376

Activ

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1939

Pași

1. Cassa:			
a) Numerar efectiv	330.581		
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C.	72.131	402.712	
2. Disponibil la bănci:			
a) în țară		46.207	
3. Portofoliul de titluri:			
I. Titluri românești val. nom. val. reală			
1. Cu venit fix:			
a) Efecte publice	74.500	33.455	
II. Cu venit variabil			
1. Acții cotate la bursă	272.000	305.000	
2) Acții necotate la bursă	720.500	254.600	593.055
4. Efectele fondului de rezerva legal			
a) Efecte publice gar. de stat	97.000	66.830	66.830
5. Efectele fondului de pensie	1.356.500	339.125	339.125
6. Portof. de scont			
1. Plătibil în țară:			
		Reesc.	
	In port.	B. N. R.	Total
	321.200	655.100	976.300
Din care a) Cambii			
b) Cambii cu acop. fără garanție	257.000	7.110.200	7.367.200
c) Cambii cu acop. ipotecară	578.200	7.765.300	8.343.500
Din care în suferință	36.600		36.600
7. Debitori			
Din țară:			
a) Debitori fără gar. ipotecară	672.441		
b) „ cu acop. ipotecară	4.067.000		4.739.441
8. Creanțe în conversiune leg. 7. IV. 1834			
In portofoliu	15.862.088		
reescompt. la Cred. Industrial	100.939		15.963.027
9. Imobile			
a) Pentru uzul propriu	1.500.000		
b) Alte imobile	2.400.000		3.900.000
10. Mobilier			30.000
11. Conturi diverse			23.238
12. Conturi tranzitorii			35.000
			34.482.135

Conturi de ordine

1. Cauțiuni statutare	750.000
2. Efecte comerciale în gaj	1.560.950
3. Depozite de titluri în păstrare	189.550
4. Ipoteci	19.586.200
	22.086.700

1. Deponenți de cauțiuni statutare	750.000
2. „ „ efecte com. în gaj	1.560.950
3. „ „ titluri în păstrare	189.550
4. „ „ ipoteci	19.586.200
	22.086.700

Debit

Contul de profit și pierdere

1. Cheltuieli de Administrație		
a) Salarii	233.700	
b) Diverse	223.185	456.885
2. Impozite și taxe		126.725
3. Dobânzi plătite:		
a) La depuneri	3.862	
b) La reescompt	276.574	280.436
4. Beneficiu net		250.072
		1.114.118

1. Dobânzi încasate:		
a) Dela portofoliul de scont	481.040	
b) Dela debitori	212.304	693.344
2. Comisioane încasate		114.880
3. Venitul portofoliului de titluri		47.211
4. Venitul imobilelor		258.673
		1.114.118

Blaj, din ședința Consiliului de Administrație ținută la 28 Februarie 1940.
Director: **Muntean**
expert-contabil

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Victor Macaveiu Dr. **George Borșan** **M. Peculea** **A. Folea** **Victor P.**

S'a revăzut și s'a găsit în consonanță cu registrele societății Blaj, la 28 Februarie 1940

COMITETUL DE CENZORI:

Dr. Nicolae Marcu **Iuliu Maior** **Iosif Bucur** **Iuliu Busoiu**

Raportul Comitetului de Consori

Domnilor acționari,

Avem onoare a Vă raporta, că am verificat Bilanțul și Contul Profit și Pierdere al institutului de credit „Patria“ s. a. Blaj, pe anul de gestiune 1939 și că le-am găsit în conformitate cu registrele și inventarele institutului.

Registrele sunt ținute în conformitate cu prescripțiile Codului Comerțului și al legilor în vigoare.

Vă rugăm, să binevoiți a aproba bilanțul și Contul Profit și Pierdere, primiți propunerea Consiliului de Administrație referitor la distribuirea beneficiului net, la care ne alăturăm și noi, și să dați atât Consiliului de Administrație cât și Comitetului de Cenzori descărcare de gestiunea anului 1939.

Blaj, la 28. Februarie 1940.

Președinte:

Dr. Nicolae Marcu
Expert contabil

Iuliu Maior

Iosif Bucur

Iuliu Busoiu